

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 297/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 31. mája 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Vincentom Lechmanom, Popradská 80, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 159/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prievidza (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 159/2013 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ namieta prietahy v napadnutom konaní vedenom pre trestný čin krádeže podľa § 212 ods. 1 a 2 písm. a) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Sťažovateľ je subjektom napadnutého konania v postavení poškodeného a poukazuje na skutočnosť, že obžaloba bola v tejto veci podaná na okresnom súde 13. augusta 2013, no vo veci nebolo vykonané ani hlavné pojednávanie, na ktorom by bola prednesená obžaloba. Zo sťažnosti vyplýva, že v čase, keď bola okresnému súdu predložená obžaloba v predmetnej trestnej veci, prebiehalo na okresnom súde proti tým istým obžalovaným iné trestné konanie vedené pod sp. zn. 2 T 44/2012. Podľa sťažovateľa boli v tomto prípade splnené podmienky pre spoločné konanie podľa § 18 Trestného poriadku. Napriek tomu okresný súd tieto konania nespojil a čakal až na právoplatnosť rozsudku v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 2 T 44/2012. Sťažovateľ podal predsedovi okresného súdu sťažnosť, v ktorej požadoval preskúmať, či v napadnutom konaní nedochádza k prietahom. Táto sťažnosť bola vyhodnotená ako nedôvodná a z toho dôvodu odložená. Následne sa sťažovateľ obrátil so sťažnosťou na Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“), ktorý sťažovateľa v odpovedi zo 14. septembra 2016 oboznámil o prijatých opatreniach na zabezpečenie plynulosti napadnutého konania.

3. Sťažovateľ napriek tomu hodnotí postup okresného súdu v napadnutom konaní ako neefektívny, a preto navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jeho práv postupom okresného súdu, aby mu prikázal konať bez zbytočných prietahov a zároveň požaduje finančné zadosťučinenie v sume 2 400 € a náhradu trov konania v sume 363,79 €.

4. Ústavnému súdu bolo 18. mája 2017 doručené podanie označené ako „*Doplnenie ústavnej sťažnosti*“, v ktorom sťažovateľ oznámil, že mu 21. marca 2017 bola škoda obžalovaným dobrovoľne uhradená, a preto netrvá na tom, aby ústavný súd nálezom prikázal konať okresnému súdu bez zbytočných prietahov.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov.

7. Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne

neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

9. Z obsahu sťažnosti, jej príloh, ako aj vlastným šetrením sa ústavný súd oboznámil so stavom napadnutého konania. V tejto súvislosti je podstatné, že obžaloba bola v predmetnej trestnej veci podaná na okresnom súde 13. augusta 2013, čím sa zároveň začalo napadnuté konanie na okresnom súde, ktorého sťažovateľ označil ako porušovateľa jeho práv. Sťažovateľ s poukazom na judikatúru ústavného súdu (I. ÚS 212/07, III. ÚS 109/06, III. ÚS 254/2010) akcentuje dátum 2. február 2011, keď bolo vznesené obvinenie v tejto trestnej veci. Do podania obžaloby však okresný súd nemohol vo veci konať, a teda ani ovplyvniť jeho priebeh.

10. Po podaní obžaloby sa následne uskutočnilo 14. októbra 2013 hlavné pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu návrhov na doplnenie dokazovania. Na okresnom súde však prebiehalo proti tým istým obžalovaným iné trestné konanie vedené pod sp. zn. 2 T 44/2012, ktoré bolo už v záverečnom štádiu dokazovania, a bol tak predpoklad vyhlásenia rozsudku. Keďže by tak prichádzalo do úvahy uloženie súhrnného trestu podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona, okresný súd sa rozhodol vyčkať na právoplatné rozhodnutie v tejto veci sp. zn. 2 T 44/2012. Okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 2 T 44/2012 z 13. augusta 2014, ktorý však bol uznesením krajského súdu sp. zn. 2 To 124/2014 z 24. novembra 2015 zrušený v celom rozsahu a vec mu bola vrátená 19. januára 2016 na nové prejednanie a rozhodnutie. Vo veci sa uskutočnilo hlavné pojednávanie 7. júla 2016, kde boli spojené obe trestné veci sp. zn. 2 T 44/2012 a sp. zn. 1 T 159/2013 vedené proti tým istým obvineným na spoločné konanie, ktoré bolo následne vedené pod sp. zn. 2 T 44/2012. Hlavné pojednávanie bolo následne odročené na 10. október 2016, ktoré sa však odročilo pre chorobu obhajcu. Ďalšie hlavné pojednávanie, ktoré sa malo konať 19. decembra 2016, bolo opätovne odročené z dôvodu lekárskeho ošetrenia jedného z obhajcov. Ďalšie hlavné pojednávanie určené na 22. február 2017 sa už riadne uskutočnilo. Na tomto hlavnom pojednávaní bol v trestnej

veci vyhlásený rozsudok, v ktorom bola obžalovaným uložená povinnosť uhradiť spoločne a nerozdielne sťažovateľovi spôsobenú škodu. Ako uvádza sťažovateľ v podaní označenom ako „*Doplnenie ústavnej sťažnosti*“ mu obžalovaný škodu dobrovoľne 21. marca 2017 uhradil.

11. Postup okresného súdu, ktorý čakal na právoplatné skončenie inej trestnej veci vedenej proti tým istým obžalovaným, nemožno hodnotiť ako optimálny, najmä s prihliadnutím na skutočnosť, že v prejednávacom prípade išlo o obdobie dvoch rokov. Je však potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, že okresný súd nemohol takýto priebeh konania dopredu predvídať. Po tom, ako bola trestná vec obžalovaných vedená pod sp. zn. 2 T 44/2012 vrátená na okresný súd, tento vo veci konal a nariadil hlavné pojednávanie. V priebehu roka 2016 tak boli nariadené tri termíny hlavných pojednávaní, ktoré boli odročené na žiadosť obžalovaných, resp. ich obhajcov. V tejto súvislosti mal okresný súd zvážiť možnosť ustanovenia náhradných obhajcov podľa § 42 ods. 1 Trestného poriadku. Na hlavnom pojednávaní 22. februára 2017 bolo následne rozhodnuté a 21. marca 2017 obžalovaní sťažovateľovi uhradili škodu.

12. Ústavný súd vníma nedostatky v efektívnosti postupu okresného súdu, no zároveň tvrdí, že pri posudzovaní dĺžky a priebehu konania nemožno bez ďalšieho uplatniť len formálne hľadisko, ale je potrebné prihliadnuť na okolnosti prípadu aplikujúc metódu „in concreto“. To znamená, že ústavný súd pri posudzovaní možného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zoberal do úvahy nielen dĺžku konania, ale prihliadal aj na istú skutkovú zložitnosť, ktorá sa týkala predovšetkým trestnej veci, ktorá bola pôvodne vedená pod sp. zn. 2 T 44/2012, s ktorou bola trestná vec, v ktorej mal sťažovateľ postavenie poškodeného (sp. zn. 1 T 159/2013), spojená na spoločné konanie. Vychádzajúc z uvedeného, ako aj zo skutočnosti, že sťažovateľovi bola spôsobená škoda uhradená, dospel ústavný súd k záveru, že priebeh napadnutého konania ešte zodpovedá obsahu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nedostatky v postupe okresného súdu vrátane určitej nečinnosti nedosiahli

takú úroveň a intenzitu, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako porušenie týchto práv sťažovateľa.

13. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, I. ÚS 92/03, III. ÚS 372/09). V prípade, keď ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03, III. ÚS 26/2011) alebo návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 199/02).

14. Zistené poznatky o priebehu napadnutého konania boli podkladom pre záver ústavného súdu o tom, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Z tohto dôvodu ju preto ústavný súd už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

15. Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa, ktoré v nej uplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 31. mája 2017